

Si més dreta sense deure.
Si més deure sense dreta.
Els drets individuals són
imprescriptibles, ilegislables
i INGANANTIBLES. •
Legislar la Llibertat baix
pretext de garantir-la, és
cometre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba
allí on comença la llibertat ajena. És il·licit, doncs,
al individus fer tot lo que
no perjudici a un altre. •
L'embrutit milionari que
baixa pretext de mentida
moralitat y à la sombra de
sas riquesas mal adquirides
persegueix à qui critica
sos vics y la societat qu'els
consent, és un dels sers més
envilits, degradats y despre
ciables de la Naturaesa. •

La salut del poble
és la suprema llei

PERIÓDIC POLÍTIC VERMELL.

LA TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català
més avansat en idees polítiques, religiosas y d'economia social

LA TRAMONTANA
defensa els principis lliber
als més avançats, sense
mitificacions ni atenuants
de cap mena, tant si es veu
perseguida per hipòcrites
farans, com si sent l'aplaus
de la gent verdaderament
honrada y digna. •
LA TRAMONTANA en política
defensa sempre el més
avançat contra el més
reaccionari, y sosté la necessitat
d'una gran reforma social
que transformi el mode
de ser del productor, avuy
superstici al capitalisme. •
LA TRAMONTANA no està
afiliada a cap partit, servint
els interessos generals de la
llibertat sens compromisos
ni preocupacions de sectari.

El Treball és la
principia necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, i pesseta trimestre.—Estranger, 2
Les inscripcions es paguen per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.º, BARCELONA

Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, llletres de fàcil cobre
y sellos de 15 céntims. No s'admeten libranças especials de periódics.

PREUS DE VENDA
Número solit, 5 céntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surt d'il·lum puntualment cada diumenge

CONTRASTS DEL 1.º DE MAIG

Mentre qu'els esquixos d'autoritat no tenen més qu'anarquistas à la clepsa...

els lladregots, timadors y demés patriotas es dedican tranquilament à la seva honrada industria.

JA HA PASSAT!

Aquells à qui per costum esgarrifa la fetxa del 1.er de Maig creyent qu'en aquet dia els obrers tenen de menjar burgès rescalfat en tots els àpats, es deuen ja haver quedat tranquil·s fins a l'any vinent, de veure com el tenebros dia ha transcorregut sense la més petita novedat de les que poden esporuguir als satisfets, ja que la qüestió de fer o no fer festa uns quants milers de proletaris, no és cosa qu'els encaparrí gayre, mentres la festa no traspassi els límits de volerse emancipar del modo d'obtenir la recompensa del treball.

Aquest any, com ja havíam dit nosaltres, no ha pugut ser més pacífic, y fins manso y tot, el 1.er de Maig. L'element d'accio, la gent que saben agitar, els anarquistas, no s'han bellugat, quedant poc menys que retrets del tot de la diada; y, per lo tant, el moviment produtiu ha sigut poc y reposat, concretantse a l'ostentació del partit Obrer que tants pocs partidaris té a Espanya en relació amb altres països.

A Madrid el 1.er de Maig ni s'ha conegut. A Catalunya, València i Andalusia, punts shont hi ha més moviment obrer d'Espanya, l'agitació ha sigut molt poca pels motius qu'acabem d'indicar, puix dominant en aquestes regions l'element anarquista entre els obrers y haventse els retret de fer res, han quedat reduïts als que per costum y sense proposar-se res més en pro de la causa del treball, han volgut fer festa.

Aquí a Barcelona algunes societats de resistència més afectes al anarquisme que als procediments del partit Obrer, també es van declarar per la festa y van organizar un meeting a la tarda al Calvo-Vico, que desde el moment es va veure moltíssim més animat qu'el que el partit Obrer va celebrar pel matí al saló de ball del carrer de les Ramelleres. Gracias poder ser a la circumstància de prendre part en la festa aquestes societats obreres y d'haverse paralitzat el treball en casi tot el ram de fabricació per la nostra ciutat, ha sigut el 1.er de Maig d'aquest any un dia d'una tres quartas parts de festa. Si el partit Obrer sol l'hagués patrocinada, de fixo que passava el dia desaparecubit. Tal és el poc partit que té aquest partit tant partit.

Considerant desapassionadament lo succeït aquest any pel 1.er de Maig, pod ben dirse que si noves circumstàncies o aconteixements futurs no li venen a donar noves forses, aquesta festa, com à diada obrera, està destinada a quedar anulada molt aviat per lo qu'à Espanya respecta. L'impopularitat del partit Socialista Obrer, y el caràcter espanyol que, avíd d'emocions, no li va be lo de les peticions als poders públics ni l'anaren en manifestació tent els gegants pels carrers, que tant agrada à la gent del Nord, farà qu'auí, si de la fetxa del 1.er de Maig no s'en pod treure algun resultat positiu, pràctic, com per exemple lograr alguna millora en las condicions de treball o produuir agitacions com las dels anys 90 y 91, precurròs de la revolució social que, encara que no consagri immediatament la completa emanciació del treballador, provocarà més prompte de lo que creuen els privilegiats l'ensai de novas institucions en l'economia social que té de substituir à l'economia política, si alguna cosa d'això no es produeix en nostra terra pel 1.er Maig, repetim, aquesta fetxa, com à diada obrera, està destinada a desapareixer aviat d'entre nosaltres.

Prout desitjariam equivocarnos en aquesta apreciació, perquè ens és simpàtic tot lo que significa agitar la opinió pública y revolucionar las conciencies, mes abans que tot devem sempre la veritat y la franquesa als nostres llegidors, y, per lo tant, diem lo qu'ens sembla sense atenuants y sense ferhi embuts, per més qu'algunes vegada, com en aquesta, lo que preveiem siga lo contrari de lo que la nostra voluntat desitja.

Del 1.er de Maig, per lo qu'à Espanya fa referència, cal dir:

—O es procura que sigui més de lo qu'ha sigut aquest any, ó molt prompte deixarà de ser.

L'any vinent meteix creym que ja quedarà demostrada aquesta raho.

UN INCIDENT IMPORTANT

An el meeting celebrat el 1.er de Maig à la tarda en el teatre Calvo-Vico d'aquesta ciutat

va succeir-hi un fet que mereix fixar la nostra atenció.

El professor rus Ivan Ivánovich Ivánoff, home que ja casi coneix tot Barcelona per la seva tipica cabellera y per concorré a totes las reunions lliurepensadoras o de caràcter molt avansat, va demanar la paraula, y li fou concedida, per tractar del 1.er de Maig baix el punt de vista de l'ateisme.

Va començar a parlar el ciutadà Ivánovich, y als primers paraus fou ja interromput pel president, qu'el comminava a cenyir-se à la qüestió, sent això qu'estava del tot dintre d'ella.

Però és el cas qu'el president estava à la vaga cohibit pel delegat del governador, que generalment è tant coneixedor de les lleys com jo de teologia, y sabent tant sols qu'are es pega molt per materias religioses, tant bon punt senti parlar de Déu o del clero o religió, va escamarse y va induhir al president a fer callar à l'orador, passant pel boixorn de ferro com de *mota propi*, sense advertir al públic qu'el representant de l'autoritat era el qui li leya fer aquella barbabassuda.

A conseqüència, doncs, d'aquest incident, havent rebut la visita del rus, ja amig nostro d'algú temps, Ivan Ivánovich Ivánoff, el qui com à mostra de qu'estava dintre de la qüestió del 1.er de Maig ens ha deixat el discurs que allí volia fer, y à la vegada ens ha fet constar la seva estranya per haver sentit dir à un orador qu'era anarquista y cristia, cosa qu'el rus no compagina, ni nosaltres tampoc, perquè creym que tot anarquista té d'esser materialista, positivista, ateu.

Allà va la major part del discurs d'Ivan Ivánovich, o siga els paraus suficients pera demostrar que la tesis del seu treball estava de ple dintre el tema del 1.er de Maig, y que la llei no podia refusar aquella argumentació com traspassadora dels límits prou limitats del dret dels espanyols y els estrangers residents à Espanya:

:Compañeros! Quisiéramos mostrar la fiesta del 1.er de Mayo bajo el punto de vista ateo.

Lo sé: muchos de vosotros dirán: «Queremos hacer solamente la propaganda político-social: el cura nos es indiferente; queremos paz, pero no queremos filosofía, es decir, *palebrazos*.»

Los que hablan así, no saben lo que dicen.

Los que se limitan à la sola cuestión política, rechazando la cuestión religiosa, son pobres músicos, ignorantes de la armonía, que creen poder afilar la lira de la revolución tocando una sola cuerda, la de la política pura.

Se engañan! De grandísima importancia es la cuestión política, pero también tiene su necesidad la cuestión religiosa. En tanto que las mujeres van tanto al templo como a visitar a sus hijos, en tanto que hay muchísimos niños à la iglesia laica, en tanto que hay Dioses, Iglesias y curas, en tanto que no se sabe sobre la sociedad burguesa con el peso del ateísmo... en tanto una reforma radical será imposible, en tanto una revolución provechosa para el pueblo será un sueño.

:Compañeros, persuadíos una vez para siempre que los principes van al trono y los capitalistas à la balsa por una via hacia por este obreiro terrible que se llama Iglesia y que trabaja con vuestros brazos, con vuestros corazones. Debeis rehusarla vuestra ayuda. Persuadíos de que la Iglesia es la barra puesta á través de la revolución, debemos destruir ésta barra, sino la revolución, llegando con la celosidad acumulada por los siglos, se romperá contra ella como lo ha hecho la grande revolución francesa.

En esta revolución, hay justo cien años, Camilo Desmoulins dijo al gobernador de París (prefecto) que quería prohibir las procesiones públicas: «Mi querido Manuel, deje V. hacer. Los Reyes son maduros, pero el *taus* *taus* no lo es aún; y las procesiones quedaban, las Iglesias prosperaban de nuevo, los reyes volvían y la revolución francesa perdía.

Y la revolución francesa perdió sólo porque el buen Dios no era aún maduro para ser derribado de su arbol celeste. Instruyémonos entonces, trabajemos porque Dios sea maduro para la revolución futura. Solo así podemos esperar en un buen efecto, solo así tendremos un nuevo orden social.

Esto es lo que he querido decirlos en ocasión del 1.er de Mayo, que es la pascua roja del obrero. La celebraremos en oposición a la pascua cristiana para establecer el pueblo que no ha rededor que baix del cielo. (No V. creáu, ¡vuestre rededor, vostros lo lleváis en vuestro propio pecho; su nombre illosòfico es pensamiento; su nombre esmofol remordimiento; su nombre internacionaI justicia.) —He dicho.

Ivan Ivánovich Ivánoff
1.er de Mayo 1893

NASSOS!

Hi han nassos com à cobasses, nassos petits com bessons; hi han caras que són mestresses dels més extravagants nassos.

Hi han nassos que són capassos de fer per pels seus excessos; hi han nassos torts, nassos fessos, y vermells com els xorros; y fins hi han nassos postissos à las caras fets expressos.

Hi han nassos de tota mena: de píxes com una petxina; n'hi han de tronja mandarina, y de llargs com una entena.

La veritat: n'hi han de gran pena, y més si qui el porta és diòs; veureu careta bufona que per nas porta una pruna, y fins en veureu alguna que té un nas com una tronja.

El nas, que molts no en fas cas, fa ser guapo o tastigós; el nas es molt poderós, y tant petit qu'és el *nasi*; Jo el menó no el darà pas si qu'el rey m el demés. Sog aiòs, no hi pug mes: amig aquell sog molt feíss, y si ting el dia aviso... és que m'el varén *se expresa*.

A un nas estrany, un bromista desequit hiarma raquesta: jo creg que faria feva per no desearlo de vista.

Y si va seguir la pista del nas que sos ditxs tanta, una colecció n'hi encasta qu'à la pell li farà crosta, fins que de nas de flagosta arribi à nas de flagosta.

El nas, aquella pilota, aquest enclop o patata; aquet cubelló o sabata, aquesta penca o far ta;

El nas, que tothom el nota y qu'á rifarsel excita; jo el nas, que si s'és gros irrita, per tants mocadors qu'embruta, el posaria de grata, en tota cara petita.

El nas ja n'ha fet de mall. Si n'ha fet, ay biu del cell! El nas és lo més crudel per fer ser lieg à un mortal. El nas és el principal per un fer conquerits mil: si el seu nas té bon perfil, las donas, l'estiman molt, però cap, cap dona el vol si en llug de nas te un perlil.

Qu'el nas és nostro martiri ja podeu voltas donarhi; y si algú diu lo contrari, serà que no deu sentirhi.

Per més que girs y regris y qu'esenciar sempre onirí es fàcil que desapari. É volta seu un.... miser, y que quan menos ho esperhi assistiat de pudors morts.

Y encar diu algun pallisa —Qui te bon nas... treu rifa— ja li daria en quet tifa. un nas com una escrofa. No s'ha que la fira, fira, moia a qui te el nas de baldia; qui el té ben fet vestarafa, pro el té el nas de garrafà, tanta és la rabiola qu'agafà, que li daria una bufa.

De nassos, no son cansons, n'hi ha à miles tots diferents: de carts, de llargs, magres, plens, de quadrats y de rodons.

A l'hivern n'hi ha am penadons, y à l'estiu n'hi han am grans, y à tot temps n'hi han bastants que sempre son plens de diners, trayent en forca els assecins mes ben dit, els estudants.

En h., ja es massa camorra té al poble nas tanta guerra y podser ditz algú.—Ierra mos aquell qu'una cotorra—

Lo dit, un cop dit s'escorba; y si algú té fort el morro y lo qu'hi dit l'encaparra, li direm nas de chicharra... mentres fugiré pel forro.

DOMINGO BARTRINA

Girona 2 de Maig de 1893.

Condemnat Director. Contan alguns que diuen sa berbora, que a conseqüència d'haver-se adonat el nostre señyor bisbe qu'aquest any, per la quaresma han anat 3.000 feligresos més que l'any passat à pendre Nostro-amà l'Església, veient que la fe d'aquest mode se'n anava per terra, feia venir à quatre missionistes que seràs tants sants varons com vulguin, però el qu'és de convence a ningú amb els seus sermons em sembla que n'estan molt lluys, perquè la seva eloqüència y els meus diners estan, si la o no fa, à la mateixa altura.

y jo no ting més que vintiquatre hores diaries de renda.

Tenim aquí un venedor de periòdics qu'el dia que van arribar els missionaris ven a anar, com de costum, a l'estació a dedicar-se al seu comerç de venta de periòdics; i perquè en cridava algunes d'heretges com La Tramontana, ja algunes dels molts llançats qu'allí hi havia a rebre els missionaris van amenessarlos.

Durant les missions es va fer una professió de cristiandat, i per cert va succeir el miraclo de que totes nenes van cremar-se encençades als vestits amb els ciris, rebent bastant dany i el gran susto consiguiente.

A una illa d'uns anys del venedor de periòdics van lograr feria anar a confessar d'amagat del seu pare; però sense enterarse de que aquell dia, al anar a pendre a Déu, ja tenia al cos mitjà plat de sopars y una tornada. Què és que té de carregar are amb aquest peçat mortal?

En les predicacions de les missions van dir els oradors sagrats moltes tonteries; però la que més en recorda y em va fer més gràcia és la que van dir dels festeges dels joves, asssegurant que «amb l'encalor del festejar l'home es tornava dimoni y desseguia voler fer la cosa al florit del infern» (Textual.) L'auditori va ferse un bon tip de riure amb aquesta sortida.

El darrer dimars van marcar els missionaris d'aquesta, y molts dels llançats que van anar a despedir-los a l'estació, no pugueren aquesta vegada pujar els crids del fil del venedor de periòdics que cridava a l'estació el genero que venia, y el van maltractar de paraula y d'obra, temint sort qu'el queve inspecteur de l'estació, Sr. Lassala, va protegir-lo, que l'es-arcade Sr. Ciurana, a pesar d'anar en la manifestació catòlica, també va ampararlo, igualment qu'el queve de polícia a qui els llançats fins van protegir al seu amanessari de qu'el farian desempeñar si protegia al fil del venedor de periòdics conegut com a espirituista.

D'això ja se'n ha donat el corresponent parte al govern civil; però com els insultadors eran carlins, es succeeix lo de sempre; que miraclo serà qu'encre no ho vulguin fer pagar a l'insultat.

Disposició del seu amig.

Escripta.

L'arcalde de Barcelona ha sigut un trunfo pel 1.º de Maig.

Preveient amb el seu exquisit tacte qu'aquell dia es tindria de fer carn metxada de treballador per la via pública, va ordenar cubrir amb una capa d'arena el passeig central de la Rambla qu'està entarugat, à fi de que la cavalleria, al fer la feina, pogués metxar més tranquilament.

Vaya de Sr. Henric!

Si un home previngut val per dos, ell, aquest any, à lo menys ho valgut per tretze, perquè ademés de la previsió de la Rambla, l'ha tinguda també en grau superlatiu à casa seva, o siga en l'impremta de que es gerent, coneguda encara vulgarment amb el nom de à can Ramire.

Allí, com à la Rambla, també ha fet posar sobre la porta dels nassos.

El dissapte es comminà als obrers pera que anessin tots à treballar, y al presentarse el dilluns à fer la voluntat del burgès... els va clavar la porta pels nassos.

Y això van resultar molestats, humiliats y sense jornal.

Qu'es encare pitjor que tirar arena à la Rambla.

Decididament el govern actual, à pesar del ministeri d'altura en qu'es conserva, tem perdre les eleccions municipals en moltes de les primeras poblacions d'Espanya, y per això vol fer com nosaltres am las denúncies y las condemnas: allargarlas.

A conseqüència de tals temors, no vol que las eleccions per renovació dels municipis s'assassin el diumenge de la setmana entrant, dia 14 del corrent, y pretent aplassarlas fins al Janer de l'any vinent.

Com l'aplassament té de ferse per llei votada en Corts, y la minoria republicana amenaça derrotrar el govern apel·larà en últim cas, hi ha qui diu, à una espècie de cop d'Estat pera fer passar la seva, publicant l'aplassament per decret.

Y à mi en té tot això sense cuidado.

Com que tant amb aplassament com sense, el govern sempre farà tot allò que li dongui la real gana, deixeu que fassí.

Y qu'es busqui el modo de fer que no fassí, y llavors no farà això.

Ni lo demés.

A Cuba ja s'ha encés altra vegada la guerra civil, y molt serà que aquesta, com altres, no costi rius de sang y d'or als espanyols per anar

allí à defensar una integritat de la patria que no més aprofita per anar à ferse els seus à quatre empleats d'alta y baixa categoria.

Si enhorabona en estat normal s'hagués moralitzat l'administració de la gran Antilla; si s'haguessin atès les necessitats de sos habitants; si, en una paraula, allí Espanya hi hagués estat representada per homes dignes y no per famoloses que anaven à fer fortuna, no hi hauria sublevació à bon segur, y si hi fos no tindria cap rahó de ser.

Are tots els patriotes parlar de la patria y en Bernat Xinxola, sens recordar què és lo qu'hi sigueu aquesta tant cacarejada patria per aquelles illes desde la conquesta fins als nostros dies.

Veurem en què parerà aquesta nova insurrecció, que si tinguessim de creure les nouícies oficials, no té cap importància.

Però qu'ja tots sabem què es la veritat oficial en aquells assumptos.

Un periòdic de Madrid va insinuar qu'el ministre d'Hisenda qu'are fa perseguir la riquesa amagada, no paga pas per les seves finances jo que deuria, y el ministre l'ha portat als tribunals.

Y ha sortit després un altre periòdic y ha fet les següents preguntes:

«Cuanto pagará este señor (don Germán) por las fincas que posee en Olmedo y Bocelio? ¿Llegó a comprar la señor Gamazo las haciendas del condado de Patisa, en Benavente, tasadas en 14 ó 16 millones de reales? Y si las compró, ¿cuanto contribuye a la Hacienda pública por ellas?»

Are al ministre li toca respondre; ô ens quedarem à les foscas sobre la seva rectitud posada en dupte.

Però ja veuràn com no respon.

Per alguna cosa havém dit sempre que vejam molt terrible la causa militar incoada pel succés de Calvo-Vico contra variós obrers, y en particular contra el matrimoni Gurri-Claramunt.

Elevada la causa à plenari, pod veureu ja una miqueta millor la cosa, puix el defensor dels citats companys, en compliment del seu deur y fent us d'un dels articles de la llei militar, ha sollicitat qu'els acusadors sostinguessin les acusacions devant dels acusats, y el dijous ó el divendres de la setmana passada es feu aquet importantissim careig, pel qual es veig que ningú més que la policia era l'acusadora dels companys Gurri y Claramunt, com ja suposevam.

El resultat del careig no pogué ser més desastrós pelis acusadors, arribant fins à l'extrem de resultar altament divertit pels acusats, segons ens han dit els mateixos.

Ni una paraula concreta, ni un càrrec determinat, ni un sol fet que constituisi no ja un delict, sinó la més petita falta; res pogué deixar provat la policia contra en Gurri y la Claramunt, afirmantse no més am nebulositats com las de que ella havia deixat anar paraules subversives, però no sabent quinas paraules eran aquelles pera ser consideradas com à tals, ja qu'estarien ben frescos que la classificació de lo subversiu tingues de ferla la policia, y encara sense recordar-se de las paraules en tal concepte classificadas.

Y això estavam y creyam que la causa caminava ja à veures en consell de guerra, sinó à sobreseure per lo menos en lo que tocà als companys Gurri y Claramunt, quan rebem una noticia qu'ens ha deixat blaus.

El periòdic *La Correspondencia Militar*, qu'es publica a Madrid, en la seva edició del dia 25 del passat Abril, publica un sueltu que, copiat al peu de la lletra, diu això:

Dentre de breves dies se celebrarà en Barcelona un Consell de Guerra para pagar a los detenidos à consecució del meeting escolar que se celebró en el teatro Calvo-Vico.

Entre els processados figura Teresa Claramunt, famosa socialista, que parece ser está disposta a acudir al contra si misma gravissimes cargos, com objecte de ser condemnada.

El capricho no puede ser más escéntric; pero no peró deixa de tener mala intenció.

En el transcript sueltu no sabéndu què admirar més, si la desfachates del periodista en afirmar una mentida tant tremenda ó la mala intenció de l'escript pera perjudicar à una processada, à una dona que no h'ha comès més delict, com quedará provat en el seu dia, que no serà les seves idees, y fins podser la seva persona, de l'agradó d'alguna dels nostros policians.

La Teresa Claramunt no tant sols no està disposada à acumular contra si meteixa gravissims càrregos, cosa qu'en el present cas tindrà totas las circumstancies d'un suicidi ó d'una bojeria, sinó que, com sempre, no farà més que rendir tribut à la veritat, y per ella sostindrà lo qu'ha sostingut sempre en aquesta causa: qu'el dia del meeting escolar del Calvo-Vico ni ella ni el seu marit van faltar en lo més mínim à la llei, y qu'el seu processament, tant pel civil com pel militar, no es deu més qu'à malèvolas insinuacions de part de la policia.

Això ha dit fins are y això dirà al Consell de Guerra si hi té de compareix; y amb això espera contiadament ser absolta, puit no tot tenen de ser policial ni periodistas com els de *La Correspondencia Militar*.

Y que si els primers no hi h'ha qu'esperarne gran cosa, à lo menys dels segons, per allò de l'houer militar y de la cavallerosteria amb el sexe débil, teniam dret à esperarne que no es faria instrument de ningú ni de cap baixa passió pretenint empitjarar am malèvolas suposicions la situació d'una dona, que no per ser treballadora li correspon per la seva intel·ligència ménys el tracte de senyora de las que portan sombre per tot dia, subiecte à un tribunal format per homes que fan de l'honor dintre la seva classe la primera de las seves virtuts.

En algun punt tenia de ferse bona feyna pel 1.º de Maig.

Y aquest punt ha sigut Sabadell, ahont els paletes s'han declarat en huelga am consoladora unanimitat, reclamant la jornada de vuit hores de treball ó dos rals cada dia d'autment en el salari.

Els paletes de Sabadell estan apoyats per totas las corporacions obreras d'aquella ciutat, trobaran també l'apoyo, si el necessitin, de las d'aquesta capital y d'altres punts, y tots són quèstio de que cap paleta foraster vagi allí a ocupar plaza de huelguista, per lo qual donem el crit d'alerta à fi de que ningú puga alegar ignorància si van corredors de paletes à buscarse per treballar à Sabadell.

En quin punt els traydors es trobaran amb el seu merescut si volguen intentar fer dany als interessos dels huelguistes.

El dia del careig dels processats Gurri y Claramunt, aquesta, lent us d'un dret que li concedeix el Còdig de Justicia Militar, demanà aportar nous testimonis à la causa pera probar qu'ella no donà cap crit subversiu en tot aquell matí à las afors del Calvo-Vico, à quina petició recaygué la resolució següent:

Inteligencia acordando no admitir parte de la prueba pedida por Teresa Claramunt.

En Barcelona, à ventissim de Abril de mil ochocents novanta y tres. El Señor Juez instructor acordó que no procede la práctica de las diligencias de prueba pedidas per Teresa Claramunt relatives à declaracion de los nuevos testigos Ivan Ivanovich, Jose Silvestre, Francisco Litran Canet y Rosa Rius, por oponerse à ello las disposiciones contenidas en el artículo quincuagésimo y dos del Código de Justicia Militar, toda vez que en esta causa no se trata de delitos comunes y dispuso que se notificase este acuerdo à la interesada. Lo que se hace constar por esta diligencia, que firmó dicho Señor Juez, de que yo es el Secretario certifico. — Maximo. — Enrique Fasseas. Rubricadas.

En copia de la diligencia que se ha notificado en el dia de hoy à Teresa Claramunt Creus que se le facilita per haber sido solicitada en Barcelona à ventissim de Abril de mil ochocents novanta y tres. — Enrique Fasseas.

Després d'això y de la ma² intencionada insinuació de *La Correspondencia Militar*, constí que sentim certa escama, que si la exposessim pel clar ens podrà costar un altro procés.

Els defensors militars dels obrers processats pel successos del Calvo-Vico són el capitán d'artilleria D. Gerardo Diaz Laspra, que defensa al matrimoni Gurri-Claramunt, y el primer teniente del regiment d'Assia n.º 59, D. Manel Gonzalez Simancas, qu'està encarregat de la defensa d'en Prats y en Mir.

El primer es un reputat advocat, y el segon un distingut artista-pintor quins treballs coneix ja molt el públic de Barcelona.

Els dos estan guits pel més bon desitj en favor dels seus defensats, y estèm segurs de que posaran, com deuen, tot el seu saber y activitat en la causa pera que brillí la justicia y es reconegui la burrada... ó cosa pitjor, qu'ha fet *La Correspondencia Militar*, respecte à la Teresa Claramunt.

Al Xic de la 'Barraqeta li buscan pessigots a Madrid en la seva acta de Sant Felip de Llobregat, declarantli grave.

Ja fa temps que presumim qu'al Xic li clavaran disgustos per la vila de l'ós.

Y continuem sent partidaris de qu'engegues totas aquelles senyories empalagoses a passeig, qu'allí no li faran mai res més que provar de riàs.

Y precisament el Xic té la ventatja de poderseis risar a tots en altres terrenys ahont els discursos resultan de molt més bon efecte.

Y són els únics convincent per enderrocar lo qu'es necessita pera que vingui la república.

Diu en que si lo de Cuba no s'acaba depressa, el govern procurarà que vagi allí el general Martínez Campos, en la seguretat de qu'ell ho sabrà endegar tot.

Ja em sembla qu'estig sentint unas canonades am dobletas de cinc matxos, que deixan als fí i embusteros més vensuts y acorralats qu'un rullot devant de mitja dotzena de gats d'An-gola.

Si serán una colla de tronats els insurrectes de Cuba, que van allí a fer fortuna com els que hi envia Espanya?

En passan tanta pel mon...

De totes les festes celebrades a Roma per las bodas de plata dels reys d'Itàlia, la cosa qu'ha produït més sensació es el brindis de l'enviat rus, militar, que immediatament després de l'emperador d'Alemanya, va brindar en francès, dirigintse a l'esposa de l'embaixador de França, dijent:

—Jo, senyora, brindo per la vostra patria, sense frases y am tot el cor.

Això es va considerar allí com una resposta de Russia a les bravatas de la triple aliança y de la visita de l'emperador alemany al rey italià.

Em distreue veure aquells poderosos com jugan a la guerra, ni més ni menos com el xicot jugan a soldats amb els de plom.

Sort de les corrents de fraternitat humana que ja dominan als pobles y que poden determinar als tirans a no engollir-se en guerras, que, si no, a bon seguir qu'aquesta senyora hipòcrita y farsant, anomenada Diplomacia, ja ens hauria portat nous rius de sang desde la guerra franco-prussiana ensa.

S'ha inaugurat ja oficialment l'Exposició Universal de Chicago.

Al declararla oberta, el president de la república modelo, ha dit qu'aquella Fira de tot el món era la més grandiosa festa del treball.

«Volia acàs Mr. Cleveland fer d'aquest modo la competència al 1.º de Maig dels obrers amb un altre 1.º de Maig dels aristòcrates allí reunits?

Llavors no tenia de parlar de treball, perquè aquells no treballen, sino del no fer res.

Pera parlar de treball en la ciutat de Chicago, lo millor que podia haver fet era recordar que allí s'aixecaren quatre forces per altres tants defensors del dret del treballador, y considerar aquella exposició com deshonrada al neix, si no rendia un tribut alsque van pagar am la vida el seu amor à la causa del treball.

Aquesta hauria sigut una frase digna de la gran festa del treball qu'ells en diuhen.

Y que no serveix, en general, més que per fer-hi festes els que no treballen.

A França ja es coneix que hi hâ república y qu'es ben conservadora, casi à lo Castelar.

Pal 1.º de Maig a París es van rebre cops de sabre en gran contra els obrers y es van fer infinitat de presons.

L'any a Fournies, l'altro à Paris.

Es veu qu'els nostros veihins republicans portan tot sovint la fraternitat ben esmolada.

Y qu'estàn disposats sempre a tirarla entre cap y coll dels treballadors.

A Madrid encara es fa la festa patriòtica del 1.º de Maig, aniversari de l'execució d'aquell pogon contra Napoleó I, l'any 1808.

La diada del 1.º de Maig, borrant les fronteres, borsa també els odis de pobles y de rassas y anula els records de fetxes com la del 2 del propi mes.

En la festa del 1.º de Maig, à Berlin, un orador anarquista ha encarregat que quan els joves siguin soldats, no obeixin als seus que-fes si els manan fer fog al poble.

Per aquí, per aquí, té de començar a caure el castell de cartas de la societat present.

QUÉ ET FAIR?

Em preguntas que et faria
si estessim tots dos solets,
tancadets a dins d'un quartó
hont no hi entrés vent ni fred?
Ja et duré lo qu'et faria
sense gaires cumpliments:
t'enmatilevaria un duro
per no tornar-te mai més.

J. RAMILLES

Una regular alarma hi haguè diumenge à l'iglesia de Santana d'aquesta ciutat à conseqüència d'haver-se trobat un devot que li afanava el rellotge.

Vetaqui un perill del que jo n'estig lliure.
Eyl no de qu'em robin el rellotge, sino de que m'e robin dintre d'una iglesia.

Per lo qual aconsello als feligresos que per anar a missa es posin rellotge de sol.

En la seguretat de que la claror allí dintre no els hi farà cap nosa.

Ahl! El lladre del rellotge fou detingut.
Ja casi començo à creure en miracles.

El bisbe de Girona, diuen qu'ha condemnat al periòdic nocedalí de Figueras *El Semanario*.

Això de que fins entre els bons catòlics es fassí tria d'aquesta manera, és sempre un consol per un heretic com jo.

Y fa pensar que quan aixis tot un mitrat ataca als integrists, ell diu tenir à la clepsa un bon gruix de carli.

Que per nosaltres és lo pitjor que pod ser una persona...

Encare que sigui bisbe.

No sabem si seria aglomerant vapor pel 1.º de Maig ó que, qu'alguns dels civils acantonats a Sant Felip de Llobregat gasten tants agallas amb alguns joves del poble, que molt serà que algun dia no hi hagi un conflicte en aquella població, provocat per qui més que ningú el dever de no provocar las iras dels pacífics habitants d'aquella vila.

Dihem això per haver arribat als nostros oïdes certes notícies de disgustos haguts en aquella població entre el jovent d'allí y algun dels civils en dit punt acantonats, en especial el sargent, que convé no es repeteixin ó ens obligaran à cridar l'atenció de qui correspongui pera evitarlos.

Y res més per avuy, confiant que bastarà aquesta indicació pera qu'es posi l'oportuna esmena à certas intemperancies.

Dimars de l'altra setmana passava el com-bregar general pel Poble Nou, y un dels tres capellans qu'anavan sota el talem, veient à un vehi que desde el portal de casa seva es mirava la cerimònia, es dirigí an ell y li va pegar gràpida à la gorra, que no caygué à terra perquè l'agredit va aguantàrsela.

Mireus qu'es prou questa manera de con-renc que tenen certis capellans.

«No saben que qui sembra vents lo que recull no són pas cocas ensucrades ni caramellos de goma?

Va morir un feligrés à Tarrasa, als derrers dies de la setmana passada, y es va disposar tot pera fer el seu entierro catòlic.

Convinguda l' hora, las 9 del matí, va fer el primer senyal la campana de la parròquia y va reunir-se la comitiva à la casa mortuoria.

Atribu el cotxe, no fan las campanas el segon senyal, y veient que passa un quart y mitja hora de la cerimònia y no ve el clero à buscar el cos del difunt, van alguns à saber qu'era allí, y es troban que no el volian enterrar per l'iglesia, perquè no era casat per ella.

A les quatre va ferse llavors l'enterro civil, al que va assistir numerosíssima concurrencia,

molta més que la qu'esperava l'enterro catòlic, accompagnat d'una orquestra que devant de la rectoria va sonar un rat a rector, com donantili gracies de que per la intemperancia seva s'hagués pugut realitzar aquell acte civil.

Quantas vegadas ho havém dit qu'el clero es més bon propagandista de les idees lliure-pensadoras que nosaltros!

Lo que fa falta és que la gent no arribi à necessitar intemperancies clericals com la que acaba de succeir à Tarrasa pera acudir al registre civil.

A Caldas de Montbui s'ha fet l'inscripció al registre civil d'un fill de Salvador Codina y Catarina Comas.

Al queixar-se els partidaris de la lliana clauillada de per què no l'havien passat per l'iglesia, el pare del nen ha dit qu'ell ja l'havia battejat tal com ho feu Sant Joan Baptista amb Jesús en el riu Jordà y segons l'evangeli de Sant Mateu, y que si algú no ho creu que revisi la doctrina catòlica y es convencerà de que qualsevol home ó dona pot battejar; y si el batisme es una cosa qu'es té de fer am bona intenció, continua dihent el pare del nen, ningú millor que jo podria tenir tractantse del meu fill.

Tot plegat em sembla qu'es això donarlos massa satisfacciens, puix pera prescindir de l'iglesia am la rahó del em dona la gana hasta y sobra.

RETTALS

Perquè may em veus ress'
ni à cap stant ting devoció,
ni may vaig à confessar,
em dius que no ting perdó.
Creu, noya, què tant me fa
si ting perdó com si no.

Deyà un capellà d'un amig
mentre anaven passejant:
—Mentre al món hi hagi burros,
anirem sempre à cavall.

Dugas classes de devots
hi hâ en la religió cristiana:
els espanyolats, que cororan
y els que són tontos, que pagan.

Al pobre Déu, avuy dia,
m'eि miro en forma de capa
que cobreix à tots aquells
que predican l'ignorància.

ANTON BOLADERAS

TRENCA-CLOSCAS

D. TERESA TOPLÉ TONA

Formar amb aquestes lletres el titul d'un drama castellà.

GEOGLÍFIC

BON BON
XX XX

FULLA

C. BARBERA Y CABOOL

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NOMBRE DERRER
Trencacloscas: Sense dona! Lluís Millà.

Imprenta de L'Avui, Ronda Universitat, 4. Barcelona

PRÓXIMO À PUBLICARSE

JUSTO VIVES

Literatura Obrerista

Derecho de Asociación y de Reunión
según la ley

Un tomo de unes 200 páginas aproximadamente, buen papel, esmerada impresión y elegante encuadernación en cartón y tela.

UNA PESETA